

Plaats op de weg

Doelgroep

5e leerjaar

Lesdoelen

De leerlingen kunnen

- in verschillende situaties bepalen waar ze moeten stappen en fietsen op de openbare weg.
- bepalen op welk deel van de openbare weg ze zich moeten verplaatsen met voortbewegingstoestellen.

Organisatie en materiaal

- 1 leeg raster per groep (bijlage 1, afdrukken op A3)
- 1 x kaartjes van het uitknipblad per groep (bijlage 2, afdrukken op A3, uitknippen)
- 1 x foto's van het uitknipblad per groep (bijlage 3, afdrukken op A4, uitknippen)
- werkblad voor elke leerling (bijlage 4)

Les

Beginsituatie

Een voetganger, een fietser, een autobestuurder, ... iedereen heeft zijn plaats op de weg. Door elkaars plek te kennen en te respecteren maak je het veiliger voor iedereen. In deze 6e les van de leerlijn van de Grote Verkeerstoets leren de leerlingen waar hun plaats op de openbare weg is.

Instapfase

Verdeel de leerlingen in groepjes van 4. Geef elk groepje een leeg raster (bijlage 1) en de uitgeknipte kaartjes (bijlage 2). Het raster ligt in het midden van de tafel. Op elk kaartje staat een regel over de plaats van voetgangers en fietsers op de openbare weg. De leerlingen leggen de regels op de juiste plaats in het raster: geldt de regel voor 1 voetganger, een groep van 5 voetgangers, 1 fietser of 2 fietsers? Sommige regels komen meermaals voor. Terwijl de leerlingen de opdracht uitvoeren, ga je rond in de klas en stuur je bij waar nodig. De leerlingen moeten uiteindelijk tot dit resultaat komen:

	1 voetganger 	5 voetgangers 	1 fietser 	2 fietsers
1	Op het voetpad	Op het voetpad	Als er 2 fietspaden zijn, fiets je op het fietspad rechts van de rijbaan	Als er 2 fietspaden zijn, fiets je op het fietspad rechts van de rijbaan
2	Als er geen voetpad is, op de berm	Als er geen voetpad is, op de berm	Als er maar 1 fietspad is, fiets je in de richting die de borden aangeven. Een tweerichtingsfietspad kan links of rechts van de rijbaan liggen. Bij een eenrichtingsfietspad mag je alleen de vastgelegde richting volgen.	Als er maar 1 fietspad is, fiets je in de richting die de borden aangeven. Een tweerichtingsfietspad kan links of rechts van de rijbaan liggen. Bij een eenrichtingsfietspad mag je alleen de vastgelegde richting volgen.
3	Als er geen voetpad of berm is, op het fietspad	Als er geen voetpad of berm is, op het fietspad	Als er geen fietspad is, aan de rechterkant van de rijbaan	Als er geen fietspad is, aan de rechterkant van de rijbaan
4	Als er geen voetpad, berm of fietspad is, links op de rijbaan	Als er geen voetpad, berm of fietspad is, links of rechts op de rijbaan		Binnen de bebouwde kom mag je met 2 naast elkaar
5		Links op de rijbaan moet je achter elkaar, rechts op de rijbaan mag je per 2.		Buiten de bebouwde kom ga je achter elkaar als er een auto langs achter nadert.

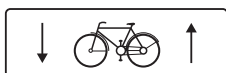
Als een groep klaar is, controleer je of alles op de juiste plaats ligt. Is alles correct, geef je deze groep de 6 foto's (bijlage 3). De leerlingen leggen de foto's op de juiste regel in het raster. Zo koppelen ze de regels aan concrete verkeerssituaties.

Als alle groepen klaar zijn, bespreek je klassikaal:

- Foto 1 → Er is geen voetpad, dus hier stap je op het fietspad. Zorg ervoor dat je geen fietsers hindert (dus achter mekaar stappen aan de rechterkant van het fietspad).
- Foto 2 → Er is geen fietspad, dus je fietst aan de rechterkant van de rijbaan (op de rijbaan – niet op het gras).
- Foto 3 → Helemaal rechts zie je het voetpad, dat moet je als voetganger gebruiken. (Fietsers fietsen op het fietspad, aangeduid door evenwijdige onderbroken witte lijnen).
- Foto 4 → Op het fietspad aan de linkerkant van de baan. Het fietspad is hier aangeduid door het blauwe verkeersbord met een witte fiets.
- Foto 5 → Er is geen voetpad, voetgangers stappen hier op de berm (het gras). Blijf als voetganger zo mogelijk weg van de rijbaan.
- Foto 6 → Fietsers rijden hier rechts op het tweerichtingsfietspad. Dat wordt aangeduid door het verkeersbord D7 dat evenwijdig naast het fietspad staat of door het verkeersbord D7 met het onderbord M4.

D7

D7 + M4

Verwerkingsfase

Deel de werkbladen uit. De leerlingen werken vanaf nu individueel. Op de 1e bladzijde staan de regels waarmee ze net kennigemaakt hebben nog eens opgelijst.

Bij opdracht 2 lezen de leerlingen het verhaal van Sam en zijn broer die na schooltijd terug naar huis fietsen (vervolg op het verhaal van Sam en zijn broer die naar school fietsen in de lesfiche 'veilig fietsgedrag'). Ze zoeken tegen welke 3 regels de jongens gezondigd hebben.

1. Je moet altijd op het fietspad fietsen als er een is.
2. Je mag maximaal met 2 naast elkaar fietsen.
3. Je moet altijd aan de rechterkant van de rijbaan fietsen als er geen fietspad is.

Je kan de leerlingen die sneller klaar zijn de extra opdracht 'Ontdek alles op wiertjes' laten maken. In deze opdracht ontdekken ze de verkeersregels voor voortbewegingstoestellen.

Afsluitfase

De leerlingen voeren opdracht 4 uit. Op de tekening zien ze voetgangers en fietsers op de openbare weg. De leerlingen bepalen individueel en met de geleerde regels wie er zich op de juiste plaats bevindt/aan de regels houdt (groene cirkel) en wie niet (rode cirkel).

